

Tussenkost Groen! fractieleider Filip Watteuw: De Vlaamse begroting 2010

Mijnheer de voorzitter,
Mijnheer de minister-president,
Collega's

Geen duidelijkheid

Wat moeten de parlementsleden nu aanvangen met uw toespraak? Drie maanden na de aanstelling van dit parlement weten wij amper waar we aan toe zijn. Wat uw regering uiteindelijk concreet zal doen is en blijft koffiedik kijken. Hoewel u ons duidelijkheid beloofd had, spoot u maandag enkel mist.

Bij de bespreking van het regeerakkoord in juni overspoelde u ons met volzinnen, ronkende verklaringen, mooie begrippen als de warme samenleving en duurzaamheid, maar we kregen geen cijfers. Daardoor was wat u zei zeer vrijblijvend.

Maandag dan veranderde u van tactiek. U cijferde uzelf nu door uw toespraak heen. U toverde miljoenen euro's van de ene post naar de andere, maar een concreet verhaal zat er niet in. Uw toespraak had geen samenhang, er was geen bezieling. Helemaal terecht noemde iemand uw verklaring een zielloze les boekhouding.

En nu blijkt dat zelfs die boekhouding niet klopt. Vandaag lezen we in de krant dat de voorgestelde besparingscijfers voor het departement Onderwijs niet kloppen. Eerst was er sprake van 103 miljoen besparingen over twee jaar. Maandag was het dan blijkbaar 117 miljoen in 2010. Maar nu is het nog maar 72 miljoen in 2010. Klein foutje. Oeps.

Kortom, u trakteerde de parlementsleden niet op de meest geslaagde opener van het parlementaire jaar.

Ik wil ook nog iets kwijt over uw gebrek aan waardering voor de parlementsleden. Tijdens uw speech verklaarde u te willen besparen door een selectieve verdeling van de indexprovisie en nog een hele paragraaf andere alles en nietszeggende ingrepen. Geen woord over de aangekondigde besparing in het onderwijs, bij de openbare omroep of op vlak van mobiliteit. Een uur later daalde u een verdieping om de pers wel een concreet overzicht te bezorgen. Wij parlementsleden wachten er nog steeds op.

Mijnheer de minister-president,

Ik vraag u vandaag dus nog eens: Wat moeten wij nu doen met uw toespraak? Hoe lang nog moeten wij wachten vooraleer we een duidelijk zicht krijgen op uw beleid? Hoe lang nog voor duidelijk wordt waar u echt wil besparen en hoe?

Onduidelijkheid schept onrust

Mijnheer de minister-president,

U weet net zo goed als ik dat onduidelijk onrust schept. Vlamingen beseffen ondertussen zeer goed dat u zal besparen. Zij weten dat besparen onvermijdelijk is en zelfs nodig. Immers één van de weinige duidelijke stukken in uw toespraak was deze waarin u de toestand van de economie schetste en die is nu éénmaal niet rooskleurig. Maar wat betekent dit nu concreet voor de burgers? Waar zal dat een weerslag hebben? U heeft verzuimd daar maandag klare taal te spreken.

Iedere communicatiedeskundige kan u uitleggen dat u onrust veroorzaakt als u luidop en met veel nadruk beweert dat we absoluut moeten besparen zonder een sociaal bloedbad aan te richten maar tegelijkertijd in alle talen zwijgt waar u van plan bent in te knippen. Die onrust is er vandaag in het onderwijs, bij de Lijn, bij de VRT. U heeft nagelaten die maandag weg te nemen.

Uw onduidelijkheid zorgt ook voor heel wat contradicties in het beleid van de Vlaamse regering. Zo legt u sterk de nadruk op een toekomstgericht beleid en u wil het innovatiepotentieel van de Vlamingen verhogen. Dus ondermeer inzetten op onderwijs. Maar ik druk mij zacht uit als ik zeg dat er de voorbije dagen heel wat te doen geweest is over de geplande besparingen in onderwijs. Minister van Onderwijs Smet reageerde nogal fel op de berichten die doorsijpelden over de stopzetting van het steunpunt gelijke onderwijskansen of de afschaffing van de Brusselpremie of de loonsverlaging. Maar als hij die besparingen niet zal doorvoeren, welke dan wel? Ook van hem zouden we graag willen weten hoe hij die besparingen concreet zal realiseren?

Uw regering maakt graag een punt van duurzaamheid, maar hoe vertaalt u dat naar De Lijn? Die vervoersmaatschappij kan in de komende jaren de voortrekker worden van duurzame mobiliteit. Dat zou u toch als muziek in de oren moeten klinken. Maar De Lijn zal volgens u moeten besparen, en nog geen klein beetje ook. De Lijn heeft de voorbije maanden al heel wat vet van de soep mogen scheppen. Deze nieuwe besparingen komen hier bovenop. Betekent dit dat de mobiliteitsvisie 2020 wordt opgegeven? Wat met de basismobiliteit? Zullen deze besparingen leiden tot minder chauffeurs? Krijgt Vlaanderen nog een offensief netmanagement of zullen we opnieuw in de wagen moeten stappen als we wat te ver van het stadscentrum wonen?

Er zijn steeds meer files in Vlaanderen. Er is meer lawaaioverlast dan ooit. De Vlaming wordt versmoord door meer en meer fijn stof. Juist vandaag zou een echte investeringsregering die duurzaamheid hoog in het vaandel wil dragen, ervoor moeten zorgen dat er meer, betere en stiptere bussen en trams bijkomen.

Ik geloof u als u zegt te willen werken aan een warm Vlaanderen. Gelukkig bent u daar niet alleen in. Heel veel organisaties zijn daar mee bezig. En heel wat van die organisaties zijn daarvoor afhankelijk van subsidies. Ik heb begrepen dat er 73 miljoen euro zal worden bespaard op subsidies. U begrijpt dat dit bij diegenen die subsidies ontvangen voor heel wat onrust zorgt. Op welke organisaties heeft dit impact? In welke sectoren? Kan u alstublieft daarover wat duidelijkheid scheppen. Geen informatie schept namelijk onrust. Heel wat onrust.

Cijferfetisjisme

Mijnheer de minister-president,

Uw regering zou zich toch maar eens moeten afvragen of goed bestuur maar op één manier vertaald kan worden, namelijk door een begroting in evenwicht. Is een begroting in evenwicht echt de enige en ultieme maatstaf voor een goed beleid? Mijn partij denkt het niet. Ik wil even André Decoster, hoogleraar publieke financiën citeren. Decoster zegt: "Het lijkt wel of een collectieve verdwazing is neergedaald over dit land, zijn opiniemakers en zijn media. De hysterische manier waarop wordt gediscussieerd over het begrotingstekort en de noodzakelijke ingrepen om het onder controle te houden, overschreeuwt redelijk argumenten om de sanering op een verantwoorde manier te spreiden in de tijd."

Ik zou u willen vragen niet te vervallen in een ongezond cijferfetisjisme, maar vooral aandacht te hebben voor hoe uw regering meerwaardes, ik zei bijna efficiëntiewinsten zou kunnen realiseren voor de Vlamingen? Nu haalt de Vlaamse regering op haar beurt als een echte boekhouder de kam door alle uitgaven om zo efficiëntiewinsten, besparingen dus, te realiseren. Maar, de toekomst voorbereiden is geen boekhoudkundige oefening die een euro hier en een euro daar wegnipt. Perspectief geven aan de volgende generaties betekent vandaag investeren in de economie van morgen, in de groene economie, een economie die rekening houdt met de draagkracht van mens en milieu en de jobs van de toekomst garandeert.

En natuurlijk mogen we moeilijke situaties en problemen niet doorschuiven naar de volgende generaties? Natuurlijk niet. Het verkeersinfarct moeten we vandaag oplossen en daarom moeten we De Lijn ademruimte durven geven. Wij willen uiteraard geen gepolariseerde samenleving doorgeven aan de volgende generaties en juist daarom moeten we durven investeren in onderwijs en gelijke kansen. Ten derde willen wij ook geen verarmde civiele samenleving achterlaten en daarom moeten we inderdaad investeren in alle vitale sectoren. Daarvoor zijn moedige keuzes vereist. Er moet bespaard worden daar waar er kan bespaard worden. Een lineaire besparing is geen oplossing.

Mijnheer de minister-president,

Ik besluit:

Uw Vlaamse regering geeft de parlementsleden weinig houvast. Uw regering wil een baken zijn in crisistijden maar de mist waar deze regering zelf voor zorgt maakt dit onmogelijk. Dit is niet de daadkrachtige en warme regering die in het vooruitzicht werd gesteld. Dit is een regering die aarzelt te zeggen waar het op staat. Uit angst iemand tegen de borst te stuiten? Uit onzekerheid over het gevoerde beleid? Omdat u het niet weet hoe u best zou kunnen besparen en u dus maar kiest voor een lineaire besparing?